

BIBLIOGRAFIA

PIERRE FOUCHÉ, *Études de Philologie hispanique* (extrait de la *Revue Hispanique*). New York-Paris, 1829, 170 pàgs.

Els estudis hispànics continguts en aquesta col·lecció són: 'o' et 'u' latins en castellan (1-24), *Miento, visto duermo* (25-44), *le parfait en castellan* (45-87), *A propos du livre de M. Meyer-Lübke: Das Katalanische* (88-120), *Remarques sur le Manual de Gramática histórica de la lengua castellana de M. Menéndez Pidal* (121-155), *Index de mots* (156-170). Aquests estudis de fonètica i de morfologia hispàniques són fonamentals per la història de la llengua castellana. El problema de la diftongació condicionat per la y a distància és exposat amb raons totalment convincents, com també s'hi exposa l'acció del grup de u seguida de n + velar + consonants, i l'evolució d'aquestes vocals en hiatus. També s'estudia l'acció de la y sobre la u i o que es diftonguen: *Duero, cigüeña, agüero* al costat de les formes *puño, terruño* explicables per mor d'haver perdut la y tota l'acció, que ha quedat neutralitzada per la nasal. Les explicacions donades de la diftongació de la o llarga són del tot satisfactòries. Una taula cronològica sintetitza els resultats de la investigació sobre la o i u llatines en castellà antic.

Aquest problema de la influència de la y al damunt de la vocal tònica precedent, que compareix, també, en la flexió verbal, té una explicació en el segon estudi de Fouché. Aquí hi és estudiada l'alternància vocàlica de *mentir* (miento), *vestir* (*viestio), *erguir* (yergo), *dormir* (duermo).

El perfet castellà feble i fort hi és explicat d'una manera magistral: el perfet en -ai esdevingut -é (canté), el perfet en -i, la influència d'aquests dos perfets damunt els verbs en -ERE *temei (temí); l'explicació dels perfets en *dedi*: *dei* i *dí*, *vendí*, etc., és certament justa, com també són interessantíssimes les explicacions de l'alternància vocàlica dels perfets *VIDI, FECI, VENI, FUI*, dels perfets

amb reduplicació STETI, dels perfets en SI i en UI. Aquest estudi acaba amb unes consideracions sobre la vocal accentuada de la radical i sobre la vocal àtona.

El problema sobre l'agrupació del català suscitat pel llibre de W. Meyer-Lübke, *Das Katalanische*, i en la discussió del qual han intervingut una sèrie de romanistes,¹ és reprès aquí per Fouché, qui nega el caràcter ibero-romànic de la nostra llengua, i, a la vegada, assenyala les divergències més sortints entre el català i el castellà. Fouché admet una aproximació amb els dialectes del migdia de la França, si bé creu que el català té també una posició independent en front del gallo-romànic. No és solament el nombre de trets distintius ço que dona la preponderància, és, més que tot, la llur qualitat.

Fouché creu que una comparació ben establerta entre el català i els altres parlars espanyols hauria portat al senyor Meyer-Lübke a la conclusió que el català no pertany al grup ibero-romànic (101). El català és el llaç d'unió entre els parlars ibero-romans i gallo-romans, però no pot ésser classificat en cap d'aquests dos agrupaments lingüístics (105).

Un anàlisi detallat del *Manual de Gramàtica històrica de la lengua española* rectifica moltes de les explicacions, especialment de caràcter fonètic, del llibre de Menéndez Pidal. Aquestes rectificacions i aquests aclariments seran tinguts en compte per tots aquells que es preocupen de la història de la llengua castellana.

A. G.

1. A. GRIERA, *Català-castellà-provençal*, ZRPh, XLV, 198-254; i AMADO ALONSO, *La subagrupación románica del catalán*, RFE, XIII, 1-38.